
Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 3. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om biavl

[af fødevareministeren (Hans Christian Schmidt)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3-8. Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. januar 2006 og var til 1. behandling den 3. februar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 9 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og fødevareministeren sendte den 30. november 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 133. Den 27. januar 2006 sendte fødevareministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Teknisk gennemgang

Den 22. februar 2006 afholdtes en teknisk gennemgang af høringssvarene ved fødevareministeren og embedsmænd fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Michael Andersen, Viby Sjælland,
Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921,
Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere og
Henrik Hansen, Græsted.

Fødevareministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921 samt Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 28 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Nogle af udvalgets spørgsmål og fødevareministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af Dansk Folkeparti stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af Dansk Folkeparti under nr. 1 og nr. 4-8 stillede ændringsforslag og det af Enhedslisten under nr. 2 stillede ændringsforslag. Såfremt det af Enhedslisten under nr. 2 stillede ændringsforslag forkastes, stemmer EL for det af Dansk Folkeparti under nr. 3 stillede ændringsforslag.

4. Politiske bemærkninger

Udvalget fremhæver, at et væsentligt formål med at tage biloven op til revision har været ønsket om at styrke og fremtidssikre lovgivningen om bier. Biavlens er kendetegnet ved en stor grad af frivillighed og ansvar, hvad enten det er hobbyavl eller erhvervsavl, samt et tæt offentligt og privat samspil.

Lovforslaget og ændringsforslagene bygger på et meget grundigt forarbejde i dialog med de foreninger, der repræsenterer biavlens, og med de øvrige interessenter på området. De foreninger, der varetager biavlens interesser, er kendetegnet ved faglighed og et meget stort engagement. Ud over de dialogmøder, der har været inden fremsættelsen, og de meget indgående høringssvar, har der efter 1. behandling været rejst en række spørgsmål til lovforslaget, der har været en teknisk gennemgang af lovforslaget, og der har været deputationer i foretræde for udvalget.

Det er vigtigt, at forslaget sammen med ændringsforslagene bidrager til at forene biavlens, da deres indsats er en væsentlig del af grundlaget for udvikling af biavlens.

Udvalget mener, at lovforslaget med de af DF foreslåede ændringer vil styrke biavlens i Danmark. Samtidig lægger udvalget vægt på at fastholde det engagement og den ansvarlighed fra branchens side, der er i samarbejdet med myndigheder og forskningsinstitutioner, som hidtil har været grundlag for succes ved blandt andet bekæmpelse af biseygdomme og bekæmpelse af andre skadegørere, og som bidrager markant til samfundsøkonomien ved værdien af honningbiernes bestøvning.

Samarbejdet mellem biavlens, forskningsinstitutionerne og de administrative myndigheder skal også sikre, at dansk honning og andre biprodukter holdes fri for medicin- og pesticidrester. Dette er hidtil lykkedes ikke mindst på grundlag af en stor, frivillig og ulønnet indsats af biavlens og deres organisationer.

Derfor foreslås det, at fødevareministeren skal nedsætte et rådgivende binævn bestående af repræsentanter for alle med interesser relateret til biavl, og at nævnets kompetenceområder skal fremgå direkte af lovforslaget. Fødevareministeren skal ligeledes efter høring af de relevante organisationer fastsætte nævnets kompetence via en forretningsorden. Binævnet skal rådgive fødevareministeren gennem fastlæggelse af de overordnede strategier for biavl i Danmark. På den måde sikres det, at loven og bestemmelser fastsat ud fra denne har branchens forståelse og efterleves af branchen til glæde for erhvervs-, natur- og friluftsliv.

Biforgiftninger er som oftest et resultat af ulovlig brug af sprøjtemidler, som udvalget ønsker at beskytte miljøet mod. Udsigt til, at en sprøjtemiddelbruger kan blive pålagt erstatningsansvar, er

vigtig til sikring af, at ulovlig brug af sprøjtemidler begrænses, og udvalget ønsker derfor et effektivt og obligatorisk voldgiftssystem.

Som følge af den igangværende reform af domstolene, der også omfatter voldgiftsbestemmelserne i lov om biavl, vil moderniseringen af denne del af biloven afvente udfaldet af domstolsreformen. Det er derfor foreslået, at de bestemmelser, herunder om obligatorisk voldgift, der gælder efter den nuværende lov om biavl, fortsætter uændret indtil da og søges opretholdt ved domstolsreformen.

Udvalget har lagt vægt på, at der med loven sker en afvejning af behovet for en løbende tilpasning af regler, også i forhold til EU, til biavlernes særlige forhold og hensynet til retssikkerheden.

Endvidere har udvalget noteret sig fødevareministerens løfte om revision af reglerne i Danske Lov og tilkendegivelser om binævnets kompetencer og sammensætning.

Det er afgørende for udvalget, at loven medvirker til at skabe ro omkring biavlen i Danmark, og udvalget mener, at loven med de af DF foreslåede ændringer giver fødevareministeren et grundlag for at sikre et konstruktivt samarbejde mellem biavlerne og de involverede administrative myndigheder og forskningsinstitutioner.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

Til § 2

1) Paragraffen affattes således:

»§ 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter et udvalg (Binævnet) til at rådgive ministeren i spørgsmål vedrørende loven, om regler fastsat i medfør af loven og om implementering af EU-regler og andre internationale forpligtelser. Herudover kan udvalget (Binævnet) rådgive ministeren i andre spørgsmål om biavlen og dens udviklingsmuligheder.

Stk. 2. Ministeren fastlægger efter indstilling fra udvalget en overordnet strategi om understøttelse og udvikling af biavlen, herunder om prioritering af økonomiske midler og forskningsmidler til biavlen i Danmark.

Stk. 3. Ministeren fastsætter udvalgets sammensætning. Som medlemmer af udvalget kan være repræsentanter for landsdækkende biavlsorganisationer, landbruget, forskningsinstitutioner, forbrugere og andre hensyn i relation til biavlen. Ministeren fastsætter forretningsorden for udvalget samt regler for dets arbejde, herunder for sekretariatsbetjening af udvalget.«

[Binævnets kompetenceområder og sammensætning]

Til § 11

Af et *mindretal* (EL):

2) Paragraffen affattes således:

»§ 11 Tvister om erstatning efter § 10 afgøres af et voldgiftsnævn.

Stk. 2. Voldgiftsnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Tvisten om erstatning kan først indbringes for de almindelige domstole, når voldgiftsnævnets afgørelse foreligger.

Stk. 4. Voldgiftsnævnets afgørelse kan indbringes for de almindelige domstole, indtil 3 måneder efter voldgiftsnævnets afgørelse er meddelt parterne.

Stk. 5. Såfremt voldgiftsnævnet finder, at der foreligger biforgiftning i en for voldgiftsnævnet indbragt sag, uden der kan findes en ansvarlig skadevolder, afholdes omkostningerne ved førelse af sagen for voldgiftsnævnet af statskassen.«

[Obligatorisk, at tvister om erstatninger afgøres af et voldgiftsnævn]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af DF og EL):

3) Paragraffen affattes således:

»§ 11. Tvister om erstatning efter § 10 afgøres ved voldgift.«

[Fastholdelse af gældende regler for voldgift for biforgiftningsskader]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

Til § 12

4) Paragraffen affattes således:

»§ 12. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter regler om landets inddeling i voldgiftskredse. I hver kreds udpeger ministeren en formand og en suppleant for denne, der begge skal have bestået juridisk kandidateksamen, samt et antal voldgiftsmænd med kendskab til bi- eller planteavl.

Stk. 2. Ved behandlingen af en voldgiftssag deltager formanden samt to af formanden udpegede voldgiftsmænd, hvoraf den ene skal have kendskab til biavl og den anden til planteavl. Formanden kan tilkalde særligt sagkyndige til at bistå ved sagens behandling.

Stk. 3. I forbindelse med behandlingen af en forgiftningssag har voldgiftsnævnets medlemmer adgang til dyrkningsarealer og til udbygninger og tilsvarende lokaler, hvor der opbevares giftmidler, og er berettigede til vederlagsfrit at udtage prøver af planter og kemikalier, i det omfang sagens behandling gør det nødvendigt, samt til at kontrollere sprøjteredskaber og sprøjtejournaler, hvor disse forefindes.«

[Fastholdelse af gældende regler for voldgift for biforgiftningsskader]

Til § 13

5) Paragraffen affattes således:

»§ 13. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler for behandlingen af voldgiftssager samt om vederlag til formand, voldgiftsmænd og de særligt sagkyndige, der måtte være tilkaldt, og om sagsomkostninger og deres fordeling.«

[Fastholdelse af gældende regler for voldgift for biforgiftningsskader]

Ny paragraf

6) Efter § 13 indsættes som ny paragraf:

»01. En voldgiftskendelse kan fuldbyrdes 14 dage efter afsigelsen, medmindre kendelsen forinden er indbragt for de almindelige domstole. Den ret, for hvilken kendelsen indbringes, kan tillægge indbringelsen opsættende virkning, selv om kendelsen først indbringes senere end 14 dage efter afsigelsen.

Stk. 2. Kendelsen kan af hver af parterne indbringes for de almindelige domstole. Fristen er 14 dage efter kendelsens afsigelse. Retten kan undtagelsesvis tillade, at sagen indbringes indtil 6 måneder efter voldgiftskendelsens afsigelse.

Stk. 3. Har en part ikke været til stede ved kendelsens afsigelse, regnes de i stk. 1 og 2 nævnte frister dog fra kendelsens forkyndelse for parten.

Stk. 4. Voldgiftskendelsen indbringes for den ret, hvor sagen efter retsplejelovens almindelige regler skal anlægges i 1. instans.«

[Fastholdelse af gældende regler for voldgift for biforgiftningsskader]

Til § 16

7) I *stk. 1* udgår », herunder om, at klage ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed,«.

[Muligheden for at afskære klageadgang udelades af bestemmelsen]

Til § 17

8) I *stk. 1* indsættes efter », ministeren bemyndiger hertil, har« ordene: »når særlige hensyn taler herfor,«.

[Kun adgang til bistader m.v. ved bestyrtet mistanke]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget fastsætter udvalgets overordnede kompetencer og rammerne for udvalgets sammensætning.

Ændringsforslaget understreger binævnets selvstændige status og fastsætter dets overordnede kompetencer, hvilket tilsigter at fastlæggelse af strategien for biavl i Danmark sker ud fra overordnede samfundshensyn fastsat under hensyntagen til branchens og forskningsinstitutionernes indstillinger og behov. Hermed understøttes sikring af tilstrækkelig fremtidig bestøvning til landbrug, frø og planteavl samt naturen. Samtidig fastsættes overordnede, objektive kriterier for binævnets sammensætning.

Som led i udvalgets arbejde, fastlægger fødevareministeren en overordnet strategi for understøttelse af udviklingen af biavl og for prioritering af økonomiske midler, herunder forskningsmidler.

Til nr. 2

Ændringsforslaget sikrer, at sager om biforgiftning skal afgøres ved en voldgift. Opbygningen med et voldgiftsnævn har en stor og positiv betydning i forbindelse med biforgiftningssager. Det er imidlertid et stort problem, at mange – særlig mindre biavlere – undlader at føre sager ved et voldgiftsnævn, fordi de er bekymrede for den udgift, de kan komme til at stå tilbage med, hvis den ansvarlige skadevolder ikke kan findes. Derfor indebærer ændringsforslaget, at staten i disse tilfælde dækker omkostningerne. En hurtig voldgiftsavgørelse bør støttes også af hensyn til den samfundsmæssige interesse i en begrænsning af u hensigtsmæssig brug af sprøjtemidler.

Til nr. 3-6

Ændringsforslagene sikrer, at sager om biforgiftning skal afgøres ved voldgift. En hurtig voldgiftsavgørelse fastholdes af hensyn til den samfundsmæssige interesse i en begrænsning af u hensigtsmæssig brug af sprøjtemidler.

Retsplejereformen indeholder forslag til ændring af voldgiftsbestemmelserne i lov om biavl. Derfor foreslås det, at de bestemmelser om voldgiftsbehandling, der fremgår af den gældende lov om biavl, herunder om obligatorisk voldgift (jf. §§ 9-12 i lovbekendtgørelse nr. 585 af 6. juli 1995 om lov om biavl) opretholdes, og at en eventuel ændring afventer Folketingets behandling af lovforslag nr. L 168, forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Politi- og domstolsreform).

Til nr. 7

Efter ændringsforslaget kan ministeren ikke afskære klageadgang.

Til nr. 8

Af hensyn til det forhold, at biavlere ofte ikke har mulighed for at foretage opdeling af deres ejendom og lokaliteter i henholdsvis en forretningsmæssig del og en privat del præciseres med ændringen, at der kun er adgang uden retskendelse, når der er særlige hensyn efter loven, der skal varetages.

Der tilsigtes ved bestemmelsen samme retstilstand, som ved kontrol af sygdomme hos dyr efter lov om hold af dyr, dog henset til biavlernes særlige forhold.

Jens Kirk (V) Karsten Nonbo (V) Torsten Schack Pedersen (V) nfmd. Inger Støjberg (V)

Michael Aastrup Jensen (V) Christian H. Hansen (DF) fmd. Mia Falkenberg (DF)

Allan Niebuhr (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Jens Peter Værnersen (S) Lene Hansen (S)

Karen Hækkerup (S) Bjarne Laustsen (S) Elisabeth Geday (RV) Ole Glahn (RV)

Kristen Touborg (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 149**

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra fødevareministeren
2	Henvendelse af 1/2-06 fra Michael Andersen, Viby Sjælland
3	Vidensyntese om honningbier udarbejdet af Danmarks Jordbrugs-Forskning, Forskningscenter Flakkebjerg
4	Tidsplan for behandling af lovforslaget
5	Meddelelse om teknisk gennemgang den 21/2-06 af høringssvarene
6	Materiale fra teknisk gennemgang af lovforslaget den 22/3-06
7	Henvendelse af 22/2-06 fra Sammenslutningen af Danske Erhvervs-biavlere
8	Udkast til revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
9	Henvendelse af 23/2-06 fra Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBi-avlerne og Dronningavlerforeningen af 1921
10	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
11	Materiale modtaget under Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921's foretræde for udvalget den 1/3-06
12	1. udkast til betækning
13	Udkast til revideret tidsplan for behandling af lovforslaget
14	Henvendelse af 15/3-06 fra Sammenslutningen af Danske Erhvervs-biavlere.
15	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
16	Henvendelse af 25/3-06 fra Henrik Hansen, Græsted, vedrørende Danmarks JordbrugsForsknings Vidensyntese om honningbier
17	Bilaget tilbagetaget – omdelt på FLF alm. del – bilag 380
18	Henvendelse af 30/3-06 Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921
19	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 149

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 1/2-06 fra Michael Andersen, Viby Sjælland, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om repræsentanter i Det Rådgivende Biudvalg, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelse fra Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om kommentar til henvendelse fra Sammenslutningen af Dan-

-
- ske Erhvervsbiavlere, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om kommentar til henvendelse fra Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om, hvorfor det ikke fremgår direkte af loven, hvilke hovedkompetencer det kommende binævn/biudvalg skal have, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om, hvorfor udnævnelse af biinspektører ikke sker efter indstilling fra binævnet/biudvalget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvilke betænkeligheder ministeren har ved at lade binævnet/biudvalget være klageinstans for udstedte forbud og påbud, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvilke meromkostninger og størrelsen heraf der vil være forbundet med at udstyre binævnet/biudvalget med yderligere kompetencer, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, hvorfor ministeren ikke vil lade principperne for repræsentation og de kvalitative krav til sammensætningen af binævnet fremgå direkte af loven, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvad der menes med »en uvildig person«, der kan lede binævnet/biudvalget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvilke private foreninger der har konsulenter, som deltager i rådgivning og uddannelse, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvordan det sikres, at det ikke er samme administrative myndighed, der skal fastsætte detailregler for og efterfølgende selv forestå tvangsindgreb efter § 18, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvem der efter ministerens hensigt skal opstille de kvalifikationskrav, en biinspektør skal opfylde, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om det er hensigten, at biinspektørerne skal have bemyndigelse til at udstede forbud og påbud over for biavlerne, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvilke publikationer vedrørende biavl der er resultatet af de stærkt forøgede bevillinger fra honningprogrammet til Danmarks JordbrugsForsknings aktiviteter, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilken forskningsindsats vedrørende gmo'ers ricisi i forhold til honningbier Danmarks JordbrugsForskning har gennemført i tiden efter de i 2003 offentliggjorte forskningsresultater, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvilken forenkling for biavleren det vil være, at loven i stedet for et »enstrengt«, obligatorisk voldtgiftssystem afløses af et »to-strengt« system, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

-
- 19 Spm. om, hvilke merudgifter ministeren mener, der vil være forbundet med obligatorisk voldgift i forhold til udgifter ved frivillig voldgift, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvordan en biavler kan opfylde sine forpligtelser til hegning efter Danske Lov 5-13-1, 5-13-2 og 5-13-3, når biavleren udlejer bier til bestøvning, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om det er hensigtsmæssigt, at en biavler efter Danske Lov frit kan forfølge sin bisværm ind på andres private ejendomme, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om rettigheden over bier og deres honning på anden privat ejendom, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om fælleseje af bier, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om kommentar til henvendelse af 15. marts 2006 fra Sammenlutningen af Danske Erhvervsbiavlere, til fødevareministeren og ministerens svar herpå
- 25 Spm., om adgangen til private boliger uden en retskendelse i forbindelse med bekæmpelse af skadegørere er strammere eller slappere end i forbindelse med bekæmpelse af husdyrsygdomme i eksempelvis kvæg og svin, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om kommentar til henvendelse af 25/3-06 fra Henrik Hansen, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om kommentar til henvendelsen af 30/3-06 fra Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921, til fødevareministeren og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvilke kompetencer det kommende binævn/biudvalg skal have, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2

Nogle af udvalgets spørgsmål og fødevareministerens svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra DF.

Spørgsmål 2:

Vil ministeren sørge for, at repræsentanter for de i vedlagte bilag nævnte interesser repræsenteres i Det Rådgivende Biudvalg?

Svar:

Ifølge L 149 bliver det obligatorisk for ministeren at nedsætte et udvalg, der skal rådgive ministeren i spørgsmål omfattet af lov om biavl. Udvalget vil også kunne rådgive om andre spørgsmål af betydning for biavl og udviklingen heraf, selvom det ikke er direkte omfattet af biloven. Det kan for eksempel være spørgsmål om bestøvningsaspekter, rekruttering til erhvervet, uddannelsesspørgsmål, udmøntningen af honningprogrammet, biavlens lønsomhed generelt osv. Det er således hensigten, at udvalget skal have et bredere virkefelt end det nuværende Statens Bisygdomsnævn.

Ifølge lovforslaget bliver repræsentanter for landsdækkende biavlsorganisationer, fra landbrugsorganisationer, frøavlerforeninger repræsenteret i udvalget. Herudover vil forsknings- og naturforvaltningsinteresser blive repræsenteret. Konkret vil der her være tale om Danmarks Jordbrugs-Forskning og Skov- og Naturstyrelsen, ligesom bifaglige repræsentanter fra forskermiljøet vil kunne få plads i udvalget. Endvidere vil Fødevarestyrelsen blive medlem af udvalget.

I det nuværende Statens Bisygdomsnævn er Danmarks Biavlerforening, Danske Biavlernes Landsforening og Sømmenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere repræsenteret. Herudover vil også Danmarks Erhvervsbiavlerforening og Dronningeavlerforeningen af 1921 naturligt skulle have plads i det nye udvalg.

Danmarks Biavlerforening foreslår, at udvalgets formandskab varetages af en landsdommer. Det er min opfattelse, at udvalget skal ledes af en uvildig person med faglig indsigt i de områder, der omfattes af lov om biavl. Jeg finder derfor, at formanden for udvalget skal være en person med indsigt i biavl. Da udvalget ikke skal træffe afgørelser i klagesager over forbud og påbud eller på anden måde beskæftige sig med sanktioner efter loven, er det min opfattelse, at det ikke er relevant med en landsdommer som formand for udvalget.

Med hensyn til den anførte private rådgiverfunktion, som Danmarks Biavlerforening foreslår, er det uklart, hvilken rådgivning, man nærmere tiltænker denne funktion. Jeg forstiller mig imidlertid, at udvalget til enhver tid vil kunne lade sig rådgive efter behov af eksterne rådgivere, ligesom der kan afholdes temamøder til drøftelse af særlige spørgsmål af interesse og relevans for biavl.

Det er også tanken at udvalget kan nedsætte ad hoc grupper til drøftelse af særlige spørgsmål, eksempelvis forbrugerspørgsmål. Forbrugerrådet er allerede nu repræsenteret i Det rådgivende Fødevareudvalg under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. Dette udvalg behandler fødevarepolitiske spørgsmål. Jeg er dog indstillet på at tilbyde Forbrugerrådet et fast medlemskab af det ny rådgivende biudvalg.

Bortset fra formandsposten er jeg således indstillet på at lade repræsentationen i udvalget afspejle Danmarks Biavlerforenings ønsker, suppleret med repræsentation fra øvrige biavlerforeninger.

Spørgsmål 6:

Hvorfor vil ministeren ikke vil lade det fremgå direkte af loven, hvilke hovedkompetencer, det kommende binævn/biudvalg skal have?

Svar:

Af L 149, § 2, stk. 1 fremgår, at det kommende udvalg skal rådgive ministeren i spørgsmål vedrørende loven og bestemmelser fastsat i medfør af loven og herudover i spørgsmål om biavl og dens udviklingsmuligheder.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen kan det for eksempel være bestøvningsaspekter, rekruttering, uddannelse, udmøntning af honningprogrammet, biavlens lønsomhed generelt osv.

Jeg mener således, at udvalgets hovedkompetencer fremgår af lovteksten. For så vidt angår kompetencen til at rådgive om spørgsmålet om biavl og dens udviklingsmuligheder, så er dette søgt eksemplificeret i bemærkningerne.

Spørgsmål 7:

Hvorfor skal udnævnelsen af biinspektører ikke kunne ske efter indstilling fra binævnet/biudvalget?

Svar:

Ifølge lovforslaget § 3 ansætter fødevareministeren et antal biinspektører til at bistå sig med administration af loven og af regler fastsat i medfør af loven. Besættelse af stillinger som biinspektør vil ske efter opslag og efter en ansættelsesprocedure på lige fod med andre stillinger inden for det offentlige. Jobbet som biinspektør adskiller sig ikke væsentligt fra andre kontrolstillinger, hvorfor der ikke er baggrund for at anvende andre ansættelsesprocedurer.

Det kommende rådgivende udvalg vil blive inddraget i forbindelse med fastlæggelse af de kvalifikationskrav, der vil blive stillet for at kunne bestride hvervet som biinspektør. Det er derimod ikke hensigten, at udvalget skal deltage i den konkrete udvælgelse eller ansættelse af biinspektørerne.

Spørgsmål 8:

Hvilke betænkeligheder har ministeren ved at lade binævnet/biudvalget være klageinstans for udstedte forbud og påbud?

Svar:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget ad § 2, stk. 2, er det bl.a. hensigten at repræsentanter fra landsdækkende biavlsorganisationer, fra landbrugsorganisationer, frøavlerforeninger og andre, der har en produktionsmæssig interesse i, at der holdes bier, bliver repræsenteret i udvalget.

Udvalget vil blive hørt i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelser m.v. Udvalget vil dermed blive inddraget i forbindelse med fastlæggelse af rammerne inden for hvilke, Plantedirektoratet vil kunne udstede forbud og påbud. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets ad § 15, stk. 1, vil hensynet bag nedlæggelse af forbud og udstedelse af påbud være at forebygge en eventuel spredning af skadegørere.

Plantedirektoratets afgørelser vil i lighed med afgørelser på andre af Fødevareministeriets områder kunne påklages til Fødevareministeriets departement.

Efter min opfattelse adskiller de afgørelser, der skal træffes efter lov om biavl sig ikke fra andre afgørelser, der træffes af forvaltningen. Jeg finder ikke, at der i forbindelse med forvaltning af den offentlige bekæmpelse af skadegørere m.v. er sådanne særlige hensyn, at det kan begrunde etablering af klagenævn eller lignende.

Det bemærkes, at antallet af klagesager efter den gældende lovgivning har været yderst begrænset. Der er ingen grund til at forvente, at den omstændighed, at det fremover bliver muligt at udstede forbud og påbud, vil øge antallet af klagesager i væsentligt omfang.

Hvis udvalget skal kunne fungere som klageinstans, er det min opfattelse, at det af hensyn til udvalgsmedlemmernes habilitet, kan være nødvendigt at sikre, at de er uafhængige af organisatoriske interesser. Dette forventes at ville medføre omkostninger til aflønning af såvel formand som udvalgsmedlemmer.

På den baggrund er det min vurdering, at det vil være uhensigtsmæssigt og unødvendigt at tillægge det rådgivende udvalg kompetence som klageinstans.

Spørgsmål 9:

Hvilke konkrete meromkostninger og størrelsen heraf, vil der være forbundet med at udstyre binævnet/biudvalget med de kompetencer, der fremgår af høringssvar fra Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningeavlerforeningen af 1921?

Svar:

Plantedirektoratet har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningeavlerforeningen af 1921 har i deres høringssvar foreslået, at udvalget sammensættes af i alt 13 personer, hvor af formanden skal være udnævnt dommer.

Det skønnes, at den foreslåede sammensætning af udvalget og de foreslåede kompetencer vil medføre behov for aflønning af 8 - 9 medlemmer.

På baggrund af de foreslåede arbejdsopgaver (at rådgive ministeren, at foretage indstilling til ministeren, at udfærdige regler og påbud til ministeren, at virke som klageinstans i forbindelse med forbud og påbud, og at udfærdige vejledninger til biinspektører og kyndige biavlere) vurderes det, at der vil kunne blive behov for mindst et heldagsmøde om måneden. I visse perioder, f.eks. i forbindelse med implementering af den nye lov, vil der være behov for yderligere aktivitet.

Med 12 årlige møder, forberedelsestid, transport og omkostninger til forplejning, skønnes omkostningerne at skulle budgetteres med 50- 60.000 kr. årligt pr. udvalgsmedlem,

Hertil kommer omkostningerne til formanden, der på baggrund af tidsforbruget i forbindelse med forberedelse af møder m.v. skønnes at blive 25%- 50% højere, end for de menige medlemmer af udvalget.

Endelig vil sekretariatsbistanden skulle forøges.

Spørgsmål 10:

Hvorfor vil ministeren ikke lade principperne for repræsentation og de kvalitative krav til sammensætningen af binævnet fremgå direkte af loven?

Svar:

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål 6 fremgår udvalgets kompetenceområder af lovforslaget § 2, stk. 1 og de tilhørende bemærkninger.

Jeg har ikke fundet det hensigtsmæssigt at begrænse udvalgets sammensætning til et nærmere angivent antal organisationer, idet jeg, som det fremgår af min besvarelse af L 149 – spørgsmål 2, holder mulighederne åbne for en bred repræsentation i udvalget.

Jeg vil dog ikke afvise, at det kan fremgå af selve lovteksten, at udvalget som minimum skal bestå af repræsentanter fra landsdækkende biavlorganisationer, forskningsinstitutioner og primærproducenter indenfor landbrugserhvervet.

Spørgsmål 11:

I svar på L 149 - spm. 2 anfører ministeren, at binævnet/biudvalget skal ledes af en uvildig person med indsigt i biavl. Hvad mener ministeren med »en uvildig person«, og vil ministeren anse en medarbejder i en forskningsinstitution for uvildig i denne sammenhæng?

Svar:

Med en uvildig person menes en person, der opfylder forvaltningslovens habilitetskrav.

En medarbejder i en forskningsinstitution vil kunne lede et rådgivende udvalg, sålænge den pågældende opfylder dette krav.

Spørgsmål 12:

Ministeren oplyser i svar på L 149 - spm. 2, at han finder det uklart, hvem biavlerforeningerne tiltænker funktionen som privat rådgiver. Vil ministeren i forlængelse heraf oplyse, hvilke private foreninger, der har konsulenter, som deltager i rådgivning og uddannelse, herunder den offentligt tilrettelagte, af biavlere i Danmark?

Svar:

Danmarks JordbrugsForskning benytter sig af undervisere fra Danmarks Biavlerforening på kurser for biavlere.

Fødevareministeriet er bekendt med, at private biavlerforeninger tilbyder undervisning og rådgivning af biavlere. Foreningerne har imidlertid ikke pligt til at indberette disse aktiviteter til ministeriet, hvorfor spørgsmålet ikke vil kunne besvares udtømmende.

Derudover kunne man forestille sig landbrugsrådgivere, der rådgiver om bestøvningsaspekter i planteavl og biavlere, der yder konsulentbistand. Endvidere kunne der være andre private foreninger og konsulenter, der rådgiver om biavl.

Spørgsmål 13:

Det fremgår af ministerens høringsnotat, at biinspektørerne skal ansættes af Plantedirektoratet og udføre deres arbejde efter instruks fra Plantedirektoratet og Danmarks JordbrugsForskning. Det fremgår videre af ministerens svar på L 149 – spm. 4, at det er biinspektørerne, der skal have bemyndigelse til at trænge ind på en biavlens ejendom uden retskendelse. Hvordan sikres det, at det ikke er samme administrative myndighed, der skal fastsætte detailregler for og efterfølgende selv forestå tvangsindgreb efter § 18?

Svar:

Som det fremgår af spørgsmålet, er det hensigten, at Plantedirektoratet skal udstede detailregler på området, ligesom direktoratet i samarbejde med Danmarks JordbrugsForskning vil udarbejde de instrukser, som biinspektørerne skal arbejde efter.

Tilsvarende konstruktion kendes fra en lang række andre områder.

Biinspektørerne vil i forbindelsen med udførelse af de kontrolopgaver, de bliver pålagt af Danmarks JordbrugsForskning eller af Plantedirektoratet, som andre offentligt ansatte skulle leve op til almindeelig god forvaltningskik, reglerne i forvaltningsloven samt reglerne i retssikkerhedsloven m.v.

Spørgsmål 14:

Hvem skal efter ministerens hensigt opstille de kvalifikationskrav, en biinspektør skal opfylde af hensyn til biavlernes retssikkerhed?

Svar:

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 7 er det hensigten, at det kommende udvalg vil blive hørt i forbindelse med fastlæggelsen af de kvalifikationer, der skal til, for at kunne opnå ansættelse som biinspektør. Udvalget vil på tilsvarende vis også blive hørt i forbindelse med fastlæggelse af efteruddannelse af biinspektører.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget ad § 3, stk. 2, er det hensigten at biinspektøren udover den faglige uddannelse, de tilbydes i dag, også skal uddannes i rettigheder og pligter der der gælder for offentligt ansatte i deres arbejde. Efteruddannelsen vil således bl.a. omfatte reglerne i lov om offentlighed i forvaltning og i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb.

Spørgsmål 15:

Er det hensigten, at biinspektørerne skal have bemyndigelse til at udstede forbud og påbud over for biavlerne, og hvem skal efter ministerens opfattelse formulere reglerne om forbud og påbud?

Svar:

Det er ikke hensigten, at biinspektørerne skal træffe afgørelser i sager om overtrædelse af loven eller af regler udstedt i medfør heraf. Selve administrationen af lovgivningen vil som hidtil blive varetaget af Plantedirektoratet.

Det kommende udvalg blive hørt i forbindelse med udformningen af bekendtgørelserne, men det vil som i dag være Plantedirektoratet, der udsteder disse.

Spørgsmål 16

Gennem de danske honningprogrammer for 2004 og for 2005-2007 er projektmidler til Danmarks JordbrugsForskningens biavlsforskning blevet forøget betydeligt på bekostning af projektmidler til aktiviteter i biavlsorganisationerne. For 2004 gennem tilskud fra EU-forordning 1221/97 og for 2005-2007 via forordning 797/2004. Vil ministeren i forlængelse heraf oplyse, hvilke publikationer vedrørende biavl, der er resultatet af de stærkt forøgede bevillinger fra honningprogrammet til Danmarks JordbrugsForskningens aktiviteter?

Svar:

Siden 2005 har Danmarks JordbrugsForskning været den eneste aktør på det danske honningprogram. De projekter, som er igangsat i programperioden for 2004-2007, er notificeret af Kommissionen, dvs. vurderet af Kommissionen som værende i overensstemmelse med forordningen. Den samlede ramme for honningprogrammet er uændret, idet Danmarks JordbrugsForskning medfinansierer EU-midlerne med egne bevillinger. Det er ikke et særskilt krav i forordningen, at resultaterne af de godkendte projekter skal publiceres. Men Danmarks JordbrugsForskning publicerer de resultater som vurderes bedst egnede hertil. Det nuværende danske honningprogram og en oversigt over publicerede resultater fremgår af bilag 1.

Danmarks Biavlerforening har i 2005/2006 opnået adgang til promillefondsmidler via Landbrugsraadet. Derfor er Direktoratet for FødevarerErhverv i dialog med foreningen om, hvorvidt disse midler kan suppleres af EU-midler fra honningprogrammet. Der er som følge af disse drøftelser nu rettet henvendelse fra Direktoratet for FødevarerErhverv til Kommissionen med henblik på at få notificeret ændringer i de godkendte projekter.

Fremadrettet er det hensigten at ligestille adgangen til at søge om tilskud under honningprogrammet. Herved vil alle interesserede parter kunne søge om støtte såfremt man har relevante projektforslag. Jeg mener, at dette vil være en klar forbedring i forhold til både tidligere og den nuværende model. Her vil det kommende rådgivende udvalg for biavl også spille en vigtig rolle. Jeg ser gerne, at udvalget stiller forslag til strategiske og faglige hovedlinjer i anvendelsen af honningprogrammet. Jeg vil afslutningsvist henvise til mit svar på spørgsmål 5 fra udvalget vedr. L 149 forslag til lov om biavl.

Spørgsmål 17:

I »Videnssynthesen om Honningbier« fra Danmarks JordbrugsForskning omtales risikoen ved at producere gmo med indbygget insekticidresistens ved indføjelser af proteasehæmmere i planten. Danmarks JordbrugsForskning henviser i den forbindelse ikke til resultater af egen forskning, der er internationalt publiceret i 2003. Hvilken forskningsindsats vedrørende gmo'ers ricisi i forhold til honningbier har Danmarks JordbrugsForskning gennemført i tiden efter de i 2003 offentliggjorde forskningsresultater?

Svar:

Danmarks JordbrugsForskning har medfinansieret projektet »Droner af honningbier som indikatorer i en økologisk risikovurdering af genmodificerede planter« bevilget af Forskningsrådet for Teknik og Produktion for perioden 2003-2007.

Projektet formål er at undersøge, om dronelarver af honningbier kan tage skade af at spise pollen fra gensplejset raps, og der arbejdes på at udvikle en metode til fremtidig risikovurdering på området.

Projektet gennemføres i samarbejde med et svensk forskningsprojekt.

Spørgsmål 18:

Hvilken forenkling for biavleren vil det være, at loven i stedet for et »enstrenget«, obligatorisk voldgiftssystem, ifølge lovforslaget afløses af et »tostrengt« system med frivilligt valg mellem voldgift og domstolsprøvelse?

Svar:

Formålet med at give biavlere mulighed for selv at være medbestemmende om, hvorledes deres biforgiftningssager skal behandles processuelt har i højere grad været et ønske om at øge biavlerens retssikkerhed fremfor forenkling.

Biavleren får således mulighed for sammen med sin modpart at beslutte, ved hvilken retsinstans, sager om biforgiftninger skal afgøres.

Herudover kan der i den enkelte sag være et økonomisk incitament til at føre sagen ved de ordinære domstole, hvor sagsomkostningerne beregnes efter sagsgenstandens størrelse.

Spørgsmål 19:

Hvilke merudgifter (om nogen) mener ministeren, der vil være forbundet med obligatorisk voldgift, som af biavlerforeningerne foreslået i forhold til frivillig voldgift?

Svar:

Så længe det ikke er tale om at ændre den foreslåede voldgiftsnævnstruktur, mener jeg ikke, der er merudgifter forbundet ved obligatorisk voldgift fremfor frivillig voldgift.

Spørgsmål 20:

Hvordan kan en biavler opfylde sine forpligtelser til hegning efter Danske Lov 5-13-1, 5-13-2 og 5-13-3, når han udlejer bier til bestøvning?

Svar:

Indledningsvis henviser jeg til min tillægsbesvarelse af L 149 - spørgsmål 1 om Danske Lov. Det fremgår af mit svar på dette spørgsmål, at danske Lov 5-13-3 indeholder en regel om biavlerens ansvar for de dyr, som stikkes ihjel af bierne på biavlerens gård. Det må antages, at ansvaret er objektivt.

Det fremgår endvidere, at den nærmere rækkevidde af reglerne efter Justitsministeriets opfattelse kan give anledning til tvivl, og at der i teorien desuden synes at være uenighed om, hvorvidt disse regler fortsat er gældende. Det fremgår endvidere at mit svar, at Fødevareministeriet i samarbejde med Justitsministeriet bl.a. vil se på, om enkelte eller alle bestemmelser om bier i Danske Lov skal revideres.

Danmarks JordbrugsForskning har oplyst, at når en bi stikker, frigøres et ferromon, der udløser stikkeinstinkt hos de andre bier. Sker dette tæt på stedet, kan det udløse et massivt angreb. Ved at indhegne bigården undgås unødvendig skade ved at dyr eller mennesker ved et uheld kommer for tæt på boet og fremprovokerer et angreb, når bierne forsøger at forsvare deres bo.

Hertil kan jeg supplerende oplyse, at hvor bestemmelserne omtaler indhegning, er det indhegning med det formål, at holde dyr og mennesker på afstand af bierne. Biavleren må i givet fald kunne aftale med sin lejer om, hvordan man sikrer tilstrækkelig indhegning.

Da vi ikke ved, om bestemmelserne fortsat er gældende vil vi se på spørgsmålet i det arbejde, der bliver igangsat om bestemmelser i Danske lov.

Spørgsmål 21:

Finder ministeren det hensigtsmæssigt, at en biavler efter Danske lov frit kan forfølge en bisværmer over andres private ejendomme?

Svar:

Jeg synes, det er væsentligt, at en biavler har mulighed for at varetage sine interesser, og værne om sine bier.

Reglerne om færdsel på fremmed grund er reguleret i Mark og Vejfredslovens § 17. Denne bestemmelse indeholder et forbud mod færdsel på fremmed grund uden ejerens tilladelse eller anden særlig hjemmel. Den hjemmel findes netop i DL 5-13-5, der giver hjemmel til at følge sine bier, hvis de sværmer ind på fremmed grund.

Hvis bierne slår sig ned i et træ eller på et hus, skal man underrette ejeren, og hvis biavleren kan tage dem med sig uden at gøre skade på ejerens ejendom, dvs. hus eller træ, må biavleren gøre det.

Spørgsmål 22:

Er det efter ministerens mening rimeligt, at hvis en bisværm slår sig ned hos en privat haveejer, så må haveejer efter Danske Lov vælge mellem at fælde sit træ eller finde sig i biernes tilstedeværelse og det faktum, at en fremmed biavler har ret til bierne og honningen i træet, indtil træet fældes?

Svar:

Jeg har fået oplyst, at det i dag er muligt at få professionel hjælp til at fjerne bier fra hule træer, for eksempel ved kontakt til et privat skadedyrsbekæmpelssfirma eller Danmarks Biavlerforening.

Den private haveejer behøver således ikke acceptere biernes tilstedeværelse, ligesom det ikke er nødvendigt at fælde træet for at få bierne væk.

Spørgsmål 23:

Er det efter ministerens mening rimeligt, at en biavler skal tilbyde den anden biavlere fælleseje om alle sine bier, hvis den anden biavlere bier er fulgt med den førstnævnte biavlere bier hjem?

Svar:

Jeg har fået oplyst, at hvis to bifamilier blander sig, vil det være vanskeligt at adskille dem igen uden at slå de fleste af bierne ihjel.

Danske Lov 5-13-4 anviser, hvorledes den opståede konflikt skal løses, nemlig ved at biavleren kan byde på hele sværmen. Hvis ingen avler vil byde på den samlede sværm og bierne dør, må den enkelte avler selv bære sit tab.